

DAT HEET DAN GELUK

Twee jaar geleden begon Magnum-fotografe Bieke Depoorter workshops te geven aan jongeren in Thokoza, een vergeten township in Zuid-Afrika. Nu exposeren drie van haar studenten voor het eerst in Europa.

Tonen welk knopje ze moesten indrukken om een foto te maken, zo begon het in 2013. Zes weken later maakten enkelen foto's waar Bieke Depoorter van achterover viel (dsWeekblad 30/03/13). Foto's waarin we naar Thokoza kijken door de ogen van de jeugd die er leeft. In loodzware omstandigheden: in deze township op vijftig kilometer van Johannesburg is weinig te merken van de vooruitgang die je wel ziet in de 'symbolischere' sloppenwijken Soweto, Alexandra of Diepsloot. Hier geen winkelcentra voor een ontluikende middenklasse, geen asfaltwegen en nieuwbouw. Alleen de bevolking groeit: Thokoza, Zoeloe voor 'geluk', is nu drie keer zo groot als in 1994, bij het einde van de apartheid en het begin van de democratie.

Toen moesten Depoorter haar studenten nog geboren worden. Tussen 14 en 18 jaar oud waren ze bij de start van de workshops. De 'Born Free'-generatie, zoals de Zuid-Afrikanen hen noemen. Vrij zijn in een plek die Geluk heet, op papier klinkt het fantastisch.

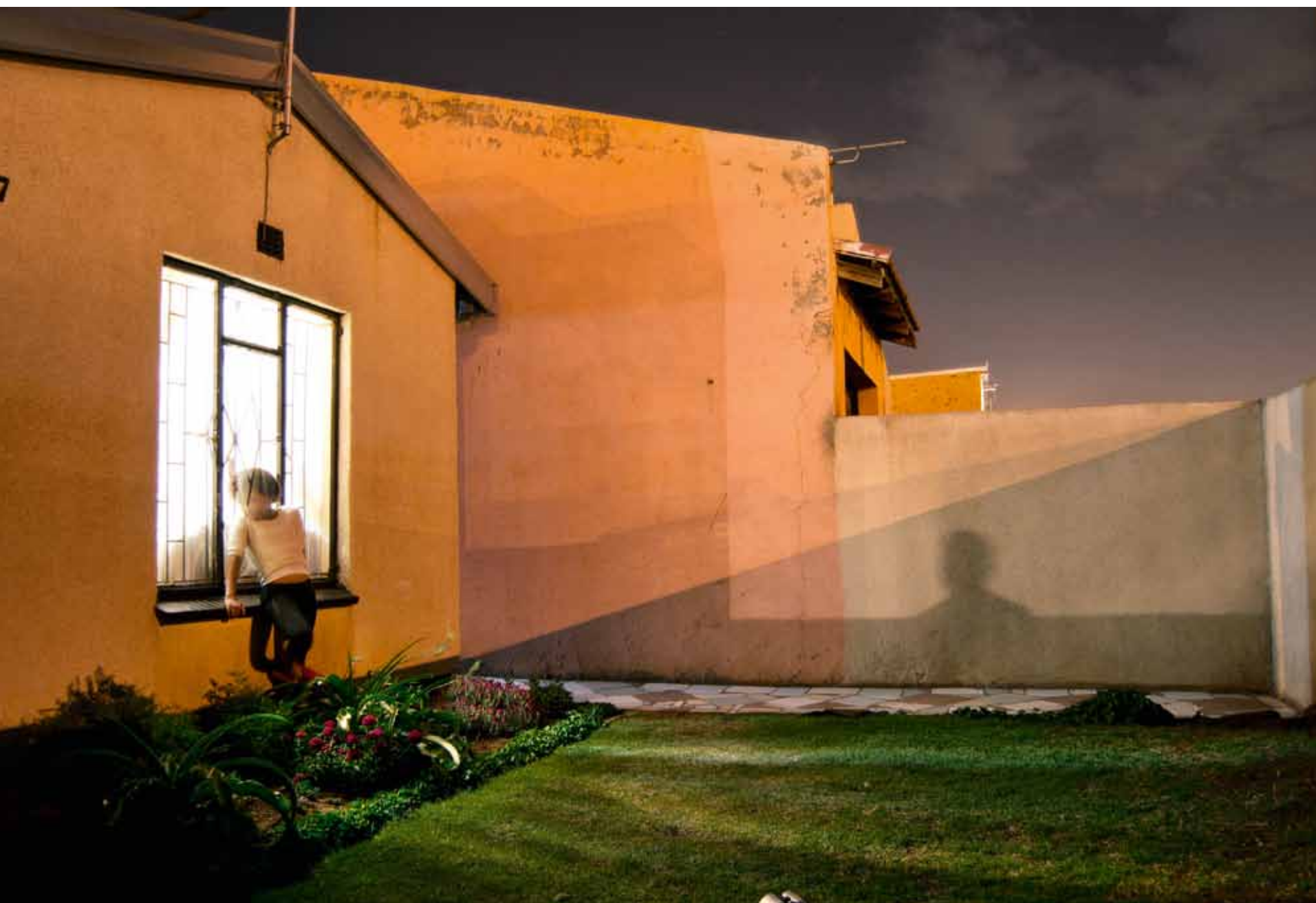
De expo 'Free From My Happiness' loopt tot 30/8 in de Sint-Pietersabdij in Gent.

Tshepiso Mazibuko
(1995)

'Ik trek erop uit met mijn camera en ontmoet mensen', zegt Tshepiso Mazibuko. Als er een klik is, vraagt Mazibuko of ze mee mag lopen naar hun huis. In de meeste gevallen zijn dat barakken, of hostels, waar arbeidsmigranten verblijven en die een ruwe reputatie hebben, af en toe ook eens een bakstenen huis. *Encounters*, zoals haar reeks heet, is beladener dan ze op het eerste gezicht oogt. De hevige rellen, begin jaren 90, tussen hostelbewoners – vooral Zoeloes – en bewoners van barakken – vooral Xhosa – waarbij op een week tijd meer dan 120 mensen stierven, waren vooral aangestoken door de erbarmelijke woonomstandigheden. 'Je voelt die spanning nog altijd', zegt Mazibuko.

**Sibusiso
Bheka**
(1997)

Voor zijn reeks *At Night, They Walk With Me* fotografeerde Sibusiso Bheka in de schemering en bij het vallen van de nacht. Magische uren. 'Toen ik als kind 's avonds laat buitenspeelde, werd ik vaak op de vingers getikt: *voorzichtig, je bent met de geesten aan het spelen* – een handig trucje voor ouders die hun kinderen van straat wilden houden.' Want het is niet zonder risico. Bheka: 'Ik heb nooit diep in de nacht gefotografeerd, te gevaarlijk.' Basisregels: hoe drukker de plek, hoe groter de kans overvallen te worden. En ga niet waar geen elektriciteit is.

Lindokuhle
Sobekwa
(1995)

Meer dan 60 procent van de actieve Zuid-Afrikaanse bevolking onder de 34 jaar is werkloos. In townships als Thokoza ligt het percentage nog hoger. Alcohol- en drugmisbruik zijn er navenant. Lindokuhle Sobekwa maakte een serie over de ravage die de straatdrug *Nyaope* er aanricht. Het spul kan van alles bevatten, van detergent tot rattenvergif. *Everything you give me my boss, will do*, is de subtitel van de serie, naar het standaardzinnetje waarmee verslaafden om een aalmoes bedelen.

